

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Przedstawione wymagania edukacyjne zostały przygotowane:

- A. na podstawie programu nauczania języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej *Wyspy szczęśliwe* państwa Grażyny i Jacka Kuleszów,
- B. w odniesieniu do planu wynikowego opracowanego przez panią Agnieszkę Jarosz-Mazurek i panią Dorotę Żbikowską.

Ocena celująca:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w bardzo wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z języka polskiego określone programem nauczania.

Ocena bardzo dobra:

- bardzo dobrze zna treść omawianych lektur,
- tworzy różne typy wypowiedzi i umie je nazwać,
- tworzy własne przykłady przerośni, porównań i epitetów, uosobień, ożywień, wyrazów dźwiękonaśladowczych,
- redaguje oryginalne opowiadanie twórcze z opisem, poprawnie zamieszczając w nim dialog, opis, monolog,
- wypowiada się w sposób płynny, posługując się bogatym słownictwem,
- opisuje postać, przedmiot, krajobraz w sposób barwny i bogaty,
- redaguje opis przeżyć wewnętrznych,
- rozpoznaje w tekście związki frazeologiczne, powiedzenia i przysłowia,
- używa w swoich wypowiedziach związków frazeologicznych stałych, przysłów i powiedzeń związanych z życiem codziennym,
- poprawnie używa przecinka w zdaniu złożonym, zna i stosuje zasady interpunkcji.

Ocena dobra:

- w wypowiedziach pisemnych i ustnych popełnia nieliczne błędy językowe,
- wskazuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi (autor, narrator, czytelnik, słuchacz),
- używa zwrotów grzecznościowych,
- zna i wymienia elementy świata przedstawionego w utworze literackim,
- wskazuje przesłanie utworu,
- wskazuje narratora i autora,
- podaje cechy ballady, bajki, fraszki,
- stosuje akapity w swoich wypowiedziach,
- wskazuje strofę, wers, refren, rym,
- tworzy epitety, porównania, ożywienia, uosobienia, wyrazy dźwiękonaśladowcze,
- wskazuje przerośnię,
- poprawnie zapisuje dialog z dopowiedzeniami narratora,
- tworzy notatkę, zawiadomienie, podanie, ogłoszenie, zaproszenie,
- redaguje opowiadanie odtwórcze i twórcze, list prywatny i oficjalny, pamiętnik i dziennik,
- redaguje prosty, poprawny kompozycyjnie opis przedmiotu, postaci, przeżyć wewnętrznych,
- redaguje plan ramowy i szczegółowy,
- zna i stosuje poznane zasady ortograficzne,
- rozpoznaje w tekście związki frazeologiczne, powiedzenia, przysłowia,
- wyraża swoją opinię, popiera ją trafnie dobranymi argumentami,
- poprawnie stawia przecinek w zdaniu pojedynczym,
- zachowuje poprawność interpunkcyjną przy zapisie dat, liczebników porządkowych,
- dzieli wyraz na głoski, litery, sylaby,
- gromadzi wyrazy pokrewne,

- zna rodzaje formantów i wie, jakie pełnią funkcje,
- tworzy parafrazy słowotwórcze,
- wskazuje oboczności zachodzące w wyrazach pochodnych,
- stosuje zasady pisowni przedrostków,
- zna i stosuje zasady zapisu skrótów i skrótowców,
- odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby,
- odmienia przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje,
- odmienia liczebnik przez przypadki i rodzaje,
- wskazuje podmiot, orzeczenie, okolicznik, dopełnienie i przydawkę,
- odróżnia wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące, pytające i wykrzyknikowe,
- rysuje wykresy zdań pojedynczych i złożonych,
- rozumie problematykę przeczytanych lektur,
- recytuje wiersz/fragment prozy, dbając o interpretację głosową.

Ocena dostateczna:

- popełnia w wypowiedzi ustnej lub pisemnej błędy językowe, lecz nie wpływają one na jej zrozumienie,
- odróżnia oficjalną sytuację komunikacyjną od nieoficjalnej,
- odróżnia tekst dramatu od tekstów prozatorskich i poetyckich,
- rozumie, czym jest alegoria,
- rozpoznaje bajkę, balladę, fraszkę,
- formułuje list oficjalny, list prywatny, opis przeżyć wewnętrznych, podanie,
- redaguje ogłoszenie, zaproszenie, notatkę,
- wskazuje różnicę między dziennikiem, a pamiętnikiem,
- wskazuje najważniejsze wydarzenia w utworze,
- wskazuje strofę, wers, rym,
- wskazuje epitety, porównania, przenośnie, uosobienia, ożywienia, wyrazy dźwiękonaśladowcze,
- odróżnia opowiadanie od opisu,
- posługuje się słownikiem wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, frazeologicznym, słownikiem homonimów i antonimów, poprawnej polszczyzny,
- redaguje odtwórczy plan ramowy i szczegółowy,
- zna słownictwo związane z widowiskiem teatralnym i filmem,
- szereguje wyrazy w kolejności alfabetycznej po pierwszej literze i po kolejnych literach,
- zna zasady dotyczące pisowni ó-u, ż-rz, h-ch,
- zna zasady dotyczące pisowni wielkiej i małej litery w nazwach własnych i pospolitych,
- zna zasady dotyczące pisowni nie z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami i czasownikami,
- poprawnie przenosi wyrazy,
- zamyka wypowiedzenia odpowiednim znakiem interpunkcyjnym,
- dzieli wyraz na litery, głoski i sylaby,
- tworzy zdrobnienia, zgrubienia, spieszczenia,
- dzieli głoski na dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe, twarde i miękkie,
- wskazuje zjawiska fonetyczne zachodzące w wyrazach,
- tworzy wyraz pochodny od podstawowego,
- odróżnia skrót od skrótowców,
- określa czas, osobę, liczbę i aspekt czasownika,
- rozpoznaje liczebnik, przysówek, przyimek, zaimek,
- odróżnia zdanie od równoważnika zdania,
- wskazuje orzeczenie, odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego,
- czyta lektury,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje wyrażone wprost,
- dostrzega wartości pozytywne oraz ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury (np. przyjaźń, miłość, rodzina).

Ocena dopuszczająca:

- rozumie pojęcia nadawca i odbiorca,
- wskazuje w wypowiedziach zwroty grzecznościowe,
- odróżnia tekst prozatorski od poetyckiego,
- odróżnia list oficjalny od listu prywatnego,
- rozpoznaje streszczenie, opis przeżyć wewnętrznych, podanie, notatkę, zaproszenie, ogłoszenie,
- wskazuje autora i bohaterów tekstu,
- identyfikuje wydarzenia fikcyjne, fantastyczne i realistyczne,
- wskazuje akapit,
- wskazuje tytuł tekstu,
- wskazuje strofę,
- przedstawia pisemnie przebieg wydarzeń,
- opisuje przedmiot i postać, podając najważniejsze cechy,
- rozpoznaje, porządkuje plan ramowy tekstu,
- zna alfabet polski,
- dzieli wyraz na sylaby i litery, odróżnia spółgłoski od samogłosek,
- wie, że głoski dzielimy na dźwięczne i bezdźwięczne,
- zauważa różnicę między zapisem niektórych wyrazów, a ich wymową (upodobnienia fonetyczne),
- rozpoznaje czasownik, odróżnia bezokolicznik oraz formy zakończone na -no, -to od formy osobowej,
- rozpoznaje rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek,
- tworzy rodzinę wyrazów,
- wskazuje różnicę między wyrazem podstawowym, a wyrazem pochodnym,
- wyznacza granicę wypowiedzenia (kropka, znak zapytania, wykrzyknik),
- wskazuje typy wypowiedzeń,
- zna treść omawianych lektur,
- wygłasza z pamięci wiersz/fragment prozy,
- rozumie tekst odczytywany głośno lub cicho.